

Plan voor landschappelijke inpassing

Vragenderweg 64b te Vragender

Colofon

Plan voor landschappelijke inpassing – Vragenderweg 64b te Vragender

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: dhr. G. Rijnders & mevr. J. ten Have
Vragenderweg 64b
7134 NA Vragender

Projectnummer en versie: 1905b versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): P. Leemreise	Rapportdatum: 13-6-2019
Ligging projectgebied: Vragenderweg 64b te Vragender		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700



Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
2 Het plangebied	3
2.1 Situering	3
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	3
2.3 Analyse van de ruimtelijke kwaliteit in landschappelijke inpassing.....	5
3 Landschap.....	6
4 Voorgenomen activiteiten.....	7
4.1 Voorgenomen activiteiten.....	7
4.2 Kansen voor versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het erf na planrealisatie	7
4.3 Kansen voor versterking van het omringende landschap	8
5 Inrichting- en beheerplan	9
5.1 Inrichting	9
5.2 Beheer	10

1 Inleiding

Er zijn concrete plannen voor het ontwikkelen van verschillende vormen van verblijfsrecreatie op een bestaand erf aan de Vragenderweg 64b te Vragender. Het voornemen is om een bestaande schuur te verbouwen tot B&B-accommodatie en het plaatsen van enkele (trekkers)hutten op het erf. De gemeente Oost-Gelre staat positief tegenover dit voornemen, maar verlangt van de initiatiefnemers een landschappelijke inpassing van het nieuwe erf.

In voorliggend plan wordt een plan voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf gepresenteerd. Een dergelijk plan in de gemeente Oost-Gelre bestaat doorgaans uit twee onderdelen; een inpassing van het erf waarop de ruimtelijke ontwikkeling plaats vindt en een plan voor versterking van landschapswaarden van het omringende landschap.

Het plan voor landschappelijke inpassing van het erf is tot stand gekomen aan de hand van een ruimtelijke analyse van het landschap waarin het plangebied zich bevindt en de aanwezige beplanting op en rond het erf. Het voorstel voor inpassing van het nieuwe erf wordt op een kaart verbeeld en uitgewerkt in een plantlijst van bomen en struiken die aangeplant worden. Uitgangspunten daarbij zijn streekeigen beplantingsvormen en inheems plantmateriaal.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Vragenderweg 64b te Vragender. Het plangebied ligt direct ten oosten van de woonkern Lichtenvoorde. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het plangebied weergegeven op de topografische kaart.



Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de cirkel aangeduid (bron: pdok.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied vormt een woonerf waarop een woning, kas en twee, voormalige varkensstallen staan. De woningen en de siertuin zijn onder architectuur aangelegd waarbij de tuin ten zuiden van de woning in klassieke landschapsstijl is ontworpen met bijbehorende waterpartij, gazon en borders. Verspreid in de tuin staan verschillende solitaire bomen, scheerhagen, heesters en sierplanten. Ten noorden en zuisoosten van het erf liggen drie ponyweides. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven, inclusief begrenzing van het plangebied.



Detailopname van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid (bron luchtfoto: PDOK.nl).





Impressie van het erf en de directe omgeving.

2.3 Analyse van de ruimtelijke kwaliteit in landschappelijke inpassing

Het plangebied ligt redelijk verscholen in het landschap en is weinig zichtbaar vanaf de openbare weg. De houtsingel langs de beek ten noorden van het erf en het erf ten noordwesten van het plangebied ontnemen veel zicht op het plangebied. De westrand van het plangebied, langs de Hamelandroute, is vrij dicht begroeid. Wel is er enig zicht op het erf vanwege de solitaire bomen zonder ondergroei. Vanaf de Oude Winterswijkseweg is er zicht op de woning en de kas, al ligt het erf op enige afstand van de weg.



Foto links: zicht op het erf vanaf de Oude Winterswijkseweg. Foto rechts: er is zicht op het erf vanaf de Hamelandroute vanwege het ontbreken van ondergroei tussen de solitaire laanbomen. (bron: Google streetview/auteur).

Het erf is toegankelijk via een eigen erftoegangsweg vanaf de Vragenderweg (zie foto onder).



Erftoegangsweg naar het erf. De foto is gemaakt vanaf het erf in noordelijke richting.

3 Landschap

Het landschap rondom het plangebied behoort tot het kampenlandschap, dat ten noorden van het plangebied over gaat in het heideontginningslandschap. Op de historische topografische kaart van 1900 (zie onder) zijn de 'woeste gronden' nog duidelijk zichtbaar met de roze kleur. Zoals zichtbaar op de historische topografische kaart, is het erf geen oude bouwplaats. Op de kaart van 1900 ontbreekt nog alle bebouwing.



Ligging van het plangebied in op de topografische kaart anno 1900 (links) en anno 2017 (rechts).

Het kampenlandschap kenmerkt zich door de verspreid liggende boerderijen, veelal op enige afstand van de doorgaande weg, bochtige wegen, ongelijke percelen en een afwisseling van akkers (de kampen), hooilanden en woeste gronden. Deze drie-eenheid vormde de basis van het zogenaamde potstalsysteem dat vanaf de middeleeuwen toegepast werd en er voor gezorgd heeft dat de essen zich konden ontwikkelen tot 'bolle akkers' zoals we die vandaag de dag ervaren in het landschap.

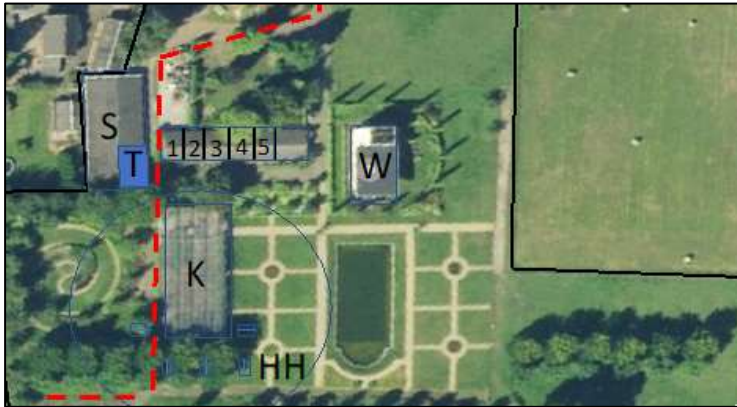
Kenmerkende beplantingsvormen waren kavelgrensbeplanting rondom kampen (om vee te weren van de akker) en houthoutsingels langs de hooilanden. Vermoedelijk had iedere boerderij een eigen bongerd met hoogstamfruitbomen. Laanbomen zijn vermoedelijk pas vanaf het begin van de 20^e eeuw aangeplant, veelal in combinatie met verbetering van de wegen. Door één of meerdere ruilverkavelingen, zijn veel karakteristieke elementen van het traditionele kampenlandschap verdwenen.

Tot kenmerkend soorten van het kampenlandschap behoren mispel, zomereik, ruwe berk, 'linde', zoete kers, ruwe iep, gladde iep, zwarte els, boswilg en vogelkers.

4 Voorgenomen activiteiten

4.1 Voorgenomen activiteiten

Er zijn concrete plannen voor het verbouwen van een bestaande schuur tot B&B-accommodatie, het (gedeeltelijk) verbouwen van een andere schuur tot sanitair-voorziening en het plaatsen van enkele (trekkers)hutten. De trekkershutten worden onderdeel van een mini-camping en een bestaande kas wordt mogelijk gebruikt voor het geven van workshops. Er zijn ideeën om het graslandperceel aan de noordzijde van het plangebied in te richten als wijngaard. Op onderstaande afbeeldingen wordt het voorgenomen plan visueel weergegeven.



Overzicht plangebied met de uit te voeren werkzaamheden. 1,2,3,4,5: B&B studio's in schuur, HH: houten hutten, S&T: toilet en douchegebouw in schuur, W: woning, K: Kas, rode stippellijn: toegankelijk wandelpad



Verbeelding van het wenselijke eindbeeld.

4.2 Kansen voor versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het erf na planrealisatie

De voorgenomen activiteiten spelen zich af binnen de besloten omgeving van de siertuin. De B&B en sanitair-voorziening worden ontwikkeld in bestaande gebouwen. De (trekkers)hutten komen rondom de kas te staan. Door het ontbreken van ondergroei tussen de solitaire loofbomen langs de westrand van het plangebied, is er mogelijk wat zicht op het terrein en de nieuwe gebruiksfunctie.

De volgende mogelijkheden zijn er voor versterking van de landschappelijke inpassing van het erf (na planrealisatie):

- Versterken erftoegangsweg d.m.v. de aanplant van laanbomen;
- Afschermen erf aan de westzijde d.m.v. de aanplant van bosplantsoen;
- Meer natuurgericht beheer van de weilanden;
- Aanleg struweel/ruigte langs randen van de weilanden;

4.3 Kansen voor versterking van het omringende landschap

De initiatiefnemers hebben nauwelijks (agrarische) grond rondom het erf. Wel is er een mogelijkheid om een ontbrekende schakel te realiseren in een wandelroute zodat een verbinden gemaakt wordt van de Weijenborgerdijk naar de Vragenderweg. Deze route maakt gedeeltelijk gebruik van een bestaand pad, maar loopt nu 'dood' in het plangebied. Door dit pad door te leggen over het plangebied, kan een doorgaande verbinding gecreëerd worden. Het ontsluiten van het landschap d.m.v. een wandelpad versterkt de belevingswaarde van het landschap en wordt beschouwd als een maatregel te versterking van het landschap.



Mogelijkheid voor realiseren van een lokaal ommetje.

5 Inrichting- en beheerplan

5.1 Inrichting

Voor de landschappelijke inpassing van het erf en de versterking van het landschap, worden de volgende maatregelen voorgesteld.

- Aanleg laanbomen langs erftoegangsweg
- Aanleg struweelhaag
- Vervangen coniferenhaag door struweelhaag
- Aanplant solitaire loofbomen
- Aanleg wandelpad

Struweelhaag

In het noordelijke en zuidelijke deel van het plangebied wordt een struweelhaag aangelegd. In totaal wordt 140 meter (90 + 60 m1) haag aangelegd (420 stuks plantsoen). Deze haag bestaat uit een enkele rij struweelvormers. Er wordt gebruik gemaakt van driejarig plantsoen met een minimale maat van 80-120 cm. De haag bestaat uit drie stuks plantsoen per strekkende meter haag en bestaat uit een gelijke menging van meidoorn, veldesdoorn, sleedoorn, Gelderse roos en hondsroos.

Laan- en solitaire bomen

Er worden twee solitaire bomen en tien laanbomen langs de erftoegangsweg geplant. Als plantmateriaal worden als laanboom gekweekte bomen gebruikt met een minimale stamomtrek van 12-14 cm op borsthoogte. Er worden uitsluitend inheemse loofboomsoorten gebruikt. Er mag gekozen worden uit zomereik, zomer-, winter- of Hollandse linde, haagbeuk en ruwe- of gladde iep. De bomen worden bij de aanleg voorzien van twee boompalen.

Aanleg wandelpad

Dwars over het plangebied wordt een wandelpad aangelegd. Dit pad zal openbaar toegankelijk zijn. Fietzers mogen fysiek geweerd worden van het wandelpad.

Op onderstaande afbeelding wordt het wenselijke eindbeeld weergegeven.



Eindbeeld na aanleg van nieuwe beplanting.

In onderstaande tabel wordt de plantlijst weergegeven

soort	lat. Naam	type	aantal	maat	bijz
zomereik (of andere inheemse boomvormer)	Quercus robur	laanboom	12	14-16 cm	stamomtrek
veldesdoorn	Acer campestre	plantsoen	84	80-120	hoogte
Gelderse roos	Viburnum opulus	plantsoen	84	80-120	hoogte
hondsroos	Rosa canina	plantsoen	84	80-120	hoogte
sleedoorn	Prunus spinosa	plantsoen	84	80-120	hoogte
eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	plantsoen	84	80-120	hoogte

5.2 Beheer

Solitaire bomen

De solitaire- en laanbomen hoeven niet beheerd te worden zodat deze zich op natuurlijke wijze kunnen ontwikkelen als volwassen boom. Indien laaghangende takken schade of hinder veroorzaken, kan de boom opgekrond worden. Dit dient met terughoudendheid te gebeuren (niet te hoog opsnoeien)

Struweelhaag

De struweelhaag wordt beheerd als hakhout. Dat wil zeggen dat de haag periodiek, eens in de 12-15 volledig afgezet mag worden, waarna de haag weer zal uitlopen. Indien de haag te breed wordt en schade en/of hinder veroorzaakt, mag de zijkant ook geschoren worden (zie foto onder). Door het scheren van de haag wordt de geschoren zijde dichter. Ook kan er gekozen worden voor het ontwikkelen van een vlechtheg (zie bijlage).



Voorbeeld van een aan één zijde geschoren meidoornhaag (Aladnaweg Aalten, 2018).